

Aan:
De Gemeenteraad van de gemeente Oudewater
Postbus 100
3420 DC OUDEWATER

Postadres:
Postbus 240
8000 AE Zwolle

Per mail: omgevingswet@oudewater.nl

Hoofdkantoor:
Zwartewaterallee 14
8031 DX Zwolle

Datum: 19 november 2021

Referentie: UT/RK/MvD/21.100

Betreft: **Zienswijze Omgevingsvisie**

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met interesse hebben wij kennisgenomen van de Ontwerp Omgevingsvisie van de gemeente Oudewater. Als belangenbehartiger namens de agrarische sector hebben wij met name interesse in de onderwerpen die te maken hebben met de agrarische sector. Hieronder volgt onze inhoudelijke reactie.

In de visie komt expliciet naar voren dat de gemeente streeft naar het behoud van agrarische bedrijven. Dat is positief. De agrarische sector levert een belangrijke bijdrage aan de werkgelegenheid en aan de economie. Agrarische bedrijven spelen daarnaast een belangrijke rol bij de instandhouding van het karakteristieke weidelandschap.

In de Omgevingsvisie wordt regelmatig gesproken over het vergroten en verbeteren van biodiversiteit, het oog hebben voor en verbeteren van dierenwelzijn en het natuurinclusief maken van de leefomgeving. Wij merken dat dit populaire begrippen zijn. Echter is ons onduidelijk wat de definitie is die de gemeente aan deze begrippen geeft. Kan de gemeente aangeven wat de definitie van deze begrippen voor de gemeente zijn? En waar denkt de gemeente aan als zij de biodiversiteit wil vergroten of het dierenwelzijn wil verbeteren? En wat betekent dit voor de agrarische sector en het verdienmodel van agrarische ondernemers? Wij willen u vragen om de consequenties voor de agrarische sector bij elk besluit omtrent biodiversiteit of dierenwelzijn te bespreken met de agrarische sector.

Op pagina 8 wordt gesproken over het deel uitmaken van de milieuregelgeving in het omgevingsplan. Is deze milieuregelgeving al bekend? Wat betekent dit voor de agrarische sector? De agrarische sector gaat graag in gesprek met de gemeente als de milieuregelgeving nader wordt ingevuld.

Op bladzijde 25 spreekt de gemeente over meer drukte en veranderend gebruik in het buitengebied van de gemeente Oudewater. De gemeente wil groene uitloopgebieden realiseren en parken realiseren met wandel- en fietspaden binnen een straal van circa 5 kilometer om en in de verschillende woongebieden. Daarnaast wil de gemeente ruimte geven aan (meer) overnachtingsmogelijkheden in het Groene Hart en andere recreatieve voorzieningen. Voor de agrarische sector is dit een bedreiging maar biedt het ook kansen. Realisatie van groene uitloopgebieden en parken mag niet ten koste gaan van kostbare landbouwgrond. Verder mag landbouwverkeer geen hinder ondervinden van toenemend recreatief gebruik van het agrarisch gebied. Daarnaast biedt het ook kansen voor agrariërs om een neventak te realiseren. Wij willen u vragen om in gesprek te blijven met de agrarische sector voor wat betreft de (recreatieve) ontwikkelingen in het buitengebied.

Op bladzijde 26 wordt duidelijk dat de gemeente de bodemdaling wil terugdringen, de biodiversiteit wil vergroten en het dierenwelzijn wil verbeteren. De gemeente stelt dat het daarom noodzakelijk is dat de agrarische sector een transitie doormaakt naar een toekomstbestendige, duurzame en circulaire sector en dat hiervoor nieuwe verdienmodellen noodzakelijk zijn. Wij onderschrijven dat de agrarische sector zijn steentje moet bijdragen om bodemdaling terug te dringen. Echter willen wij de gemeente meegeven dat ook in de toekomst het inkomen van de boer voornamelijk komt uit de productie van melk. We willen u vragen dit expliciet te noemen in de Omgevingsvisie.

Met betrekking tot duurzaamheid: er is al sprake van een (steeds) duurzame(re) sector. De sector heeft de afgelopen jaren laten zien succesvol duurzaamheidsmaatregelen te kunnen toepassen. De meeste agrarische bedrijven hebben al zonnepanelen en/of een windmolen voor eigen gebruik. Ook wordt er op graslanden veel CO₂ vastgelegd. Verder is er bij de agrarische sector al sprake van circulariteit: dieren eten gras, mest wordt gebruikt op het land, waardoor er meer gewas geoogst kan worden.

Het waterpeil mag niet dusdanig stijgen dat het bijvoorbeeld niet meer mogelijk is om koeien te blijven weiden en de grond te kunnen bewerken. Het verhogen van het waterpeil kan daarnaast zorgen voor het kwijtraken van een waterbuffer. Er zullen overstromingen in stedelijk gebied ontstaan wanneer het water niet meer terecht kan in de waterbuffers die de veenweidegebieden op dit moment bieden. Wij willen de gemeente vragen hier rekening mee te houden. Het verhogen van het waterpeil heeft ook effect op het (rijke) bodemleven: met het onder water zetten van de gronden raak je dit bodemleven kwijt, dat is slecht voor de biodiversiteit.

Met betrekking tot natte teelten: natte teelten hebben tot op heden nog niet bewezen dat het een goed alternatief verdienmodel kan bieden. Wij willen de gemeente daarom vragen terughoudend te zijn met betrekking tot natte teelten als alternatief verdienmodel voor de agrariër.

Op bladzijde 27 wordt gemeld dat de gemeente de biodiversiteit wil vergroten door het creëren van robuuste groenstructuren. Wij vragen ons af wat dat betekent. Als het, onder andere, betekent dat bermen slechts eenmaal per jaar gemaaid worden, dan zijn wij hier negatief over. Tijdens de bijeenkomsten over de Omgevingsvisie hebben meerdere bewoners van de gemeente Oudewater aangegeven zich te storen aan het slechte bermbeheer. Dat geldt ook voor de agrariërs die in de gemeente gevestigd zijn. Het eenmaal per jaar maaien van bermen geeft de bermen een rommelige uitstraling. Ook zal dit zorgen voor een grotere onkruiddruk. Hier zal de agrarische sector hinder van ondervinden. Overwaaiend zaad van onkruiden naar nabijgelegen agrarische gronden zal tot gevolg hebben dat er meer gewasbeschermingsmiddelen nodig zijn om onkruid tegen te gaan. Dit is ongewenst. Wij pleiten derhalve voor minstens 2 keer per jaar maaien en daar waar het nodig is pleksgewijs.

Op bladzijde 34 spreekt de gemeente over overgangsgebieden tussen woongebieden en het open gebied. Deze gebieden worden 'kernrandzones' genoemd. In deze zones moet er ruimte zijn voor een combinatie van landschap, natuur, kleinschalige ontwikkeling van woningbouw en economie, zorg en recreatieve functies. Dit geeft druk op het agrarisch areaal rond de woongebieden en is ongewenst. Het is belangrijk dat agrarisch areaal behouden blijft voor de agrarische sector. De transitie van de agrarische sector naar een sector die kringlopen zoveel mogelijk weet te sluiten vraagt om behoud van agrarisch areaal.

Op bladzijde 34 komt tevens naar voren dat de gemeente bodemdaling wil aanpakken, de biodiversiteit verbeteren en circulaire landbouw wil stimuleren in samenwerking met de provincie en het waterschap. In onze ogen dient de agrarische sector, meestal ook de grondeigenaar, ook genoemd te worden als samenwerkingspartner.

Op bladzijde 36 is een kaart weergegeven waarop de visie op hoofdlijnen is gevisualiseerd. Op de betreffende kaart is een locatie weergegeven waar de gemeente wil onderzoeken of er woningbouw gerealiseerd kan worden. Deze locatie heeft op dit moment een agrarische bestemming en is (deels) in eigendom van een agrarisch ondernemer. Het is belangrijk dat hierover nauw overleg plaatsvindt met de betrokken grondeigenaren. Verder zit er in de nabijheid van de zoeklocatie voor woningbouw een varkenshouderij. Het is voor het woon-/leefklimaat niet wenselijk om woningbouw te realiseren dicht bij

een varkenshouderij. Ook geeft het beperkingen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van dit agrarische bedrijf. Wij willen u verzoeken hier rekening mee te houden.

Op bladzijde 40 en 60 wordt duidelijk dat de gemeente het bedrijventerrein Tappersheul wil uitbreiden. De gemeente wil daarbij (onder andere) buiten de kernen op zoek gaan naar nieuwe locaties voor de uitbreiding. Dit geeft mogelijk druk op agrarisch areaal. Wij willen u vragen om met betrekking tot de uitbreiding van het bedrijventerrein Tappersheul het agrarisch areaal zoveel mogelijk te ontzien.

Op bladzijde 44 komt naar voren dat de gemeente de natuurwaarde in de uiterwaarden wil vergroten. Tevens wil de gemeente het in uiterwaarden mogelijk maken om een klimaat- of voedselbos te realiseren. Op dit moment ligt er grotendeels grasland in de uiterwaarden. Dit grasland heeft een agrarische bestemming. Wij pleiten voor het behoud van grasland met een agrarische bestemming in de uiterwaarden. Dit grasland is ook goed voor het klimaat: grasland legt veel CO₂ vast en dient als waterbuffer.

Op bladzijde 62 geeft de gemeente aan dat zwaar verkeer over de smalle en kwetsbare landwegen ongewenst is. De gemeente zal derhalve geen nieuwe ontheffingen meer afgeven voor zwaar verkeer. Tevens wil de gemeente onderzoek doen naar alternatieven voor zwaar transport op kwetsbare wegen. Wij willen u vragen om landbouwverkeer te ontzien, evenals toeleveranciers van de agrarische bedrijven en ander agrarisch bestemmingsverkeer.

Op bladzijde 74 wordt duidelijk dat de gemeente de transitie naar een circulaire landbouw, zoals die landelijk is ingezet, onderschrijft. Dit betekent dat de gemeente de biodiversiteit in de gemeente wil verhogen. De agrarische sector onderschrijft dat een transitie van de sector nodig is. Het is belangrijk dat bij elk mogelijk besluit hieromtrent wordt onderzocht wat de impact hiervan is op agrarische bedrijven. Bij elk mogelijk besluit moet een duurzaam economisch perspectief duidelijk zijn. De agrarische sector wordt in deze graag geconsulteerd.

Over het algemeen kunnen wij ons vinden in de passage op bladzijde 75 over de toekomst van een (vitale) landbouwsector in de gemeente. Wij zijn blij te lezen dat de gemeente de agrarische sector van groot belang vindt voor de gemeente Oudewater, niet alleen in economische zin, maar ook als beheerder van het landschap. De gemeente meldt op dezelfde pagina dat wat betreft toekomstige ontwikkelingen van agrarische bedrijven, ontwikkelingen moeten voldoen aan de geldende planologische randvoorwaarden. Wij zijn benieuwd wat deze voorwaarden inhouden. Bij het formuleren van deze voorwaarden wordt LTO Noord graag betrokken. Wij juichen het stimuleren van de ontwikkeling van (recreatieve) nevenactiviteiten toe. Het moet echter niet tot beperkingen leiden voor omliggende agrariërs. Ook hierover gaan wij graag in gesprek met de gemeente.

Op bladzijde 75 wordt verder gemeld dat de agrarische sector voor grote uitdagingen staat met betrekking tot, onder andere, het terugdringen van de uitstoot van stikstof. Als we deze passage vergelijken met de kaart die is weergegeven op bladzijde 97 dan blijkt dat de uitstoot van stikstof niet problematisch is in de gemeente Oudewater. Het buitengebied kleurt namelijk op de kaart helemaal blauw, wat derhalve een indicatie is dat stikstof geen probleem vormt. Wij willen u vragen om dit expliciet duidelijk te maken op bladzijde 75.

Ook wordt op bladzijde 75 gemeld dat er in het buitengebied van de gemeente geen ruimte is voor nieuwe niet-grondgebonden intensieve veehouderij. Wat is hiervoor de reden? Diversiteit van sectoren is juist belangrijk om een kringlooplandbouw te realiseren. Wij willen u vragen om wel ruimte te geven aan de vestiging van nieuwe niet-grondgebonden intensieve veehouderij.

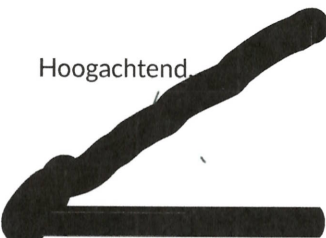
Op bladzijde 79 gaat de gemeente in op de energietransitie. Duidelijk wordt dat er in het buitengebied vooralsnog geen ruimte wordt gereserveerd voor grootschalige windmolens. Wel wil de gemeente onderzoek doen naar locaties voor zonnevelden. LTO Noord pleit juist voor de opwek van duurzame energie middels (grootschalige) windmolens. LTO Noord is tegen zonnevelden op agrarische gronden.

Agrarische gronden dienen te worden behouden voor de sector. Wel is het positief om te lezen dat er onderzocht wordt of er in de berm van het spoor mogelijk zonne-energie mogelijk is.

Op pagina 80 wordt expliciet genoemd dat polder Hekendorp niet zal worden benut voor zonnevelden. Op de bijbehorende kaart in de bijlage wordt echter duidelijk dat dit wel mogelijk is. Graag zien we dat dit wordt aangepast waarbij op de kaart ook duidelijk wordt dat polder Hekendorp niet zal worden gebruikt voor zonnevelden.

Op bladzijde 83 wordt de impact van klimaatverandering besproken. In de tekst wordt genoemd dat het riool niet berekend is op toename van het aantal piekbuien. Met betrekking tot de capaciteit van het riool willen wij de gemeente het volgende meegeven: lozingen middels riooloverstorten dienen sterk verminderd te worden. Het lozen van overtollig rioolwater zorgt voor vervuiling van het oppervlaktewater. Vervuiling van het oppervlaktewater zorgt voor problemen bij het vee en voor het waterleven in de sloot. Wij pleiten voor het plaatsen van een extra leiding naar de waterzuivering, vergroting van de opvangbassins en het ontkoppelen van hemelwaterafvoeren naar het riool. Verder is het belangrijk dat groen in de stad en groene daken worden gestimuleerd. Verder wordt op deze bladzijde genoemd dat niet (meer) kwalitatief hoogwaardige landbouwgrond, dat uit het zicht ligt, kan worden gebruikt voor kleinschalige zonneopwek. Vaak is niet (meer) kwalitatief hoogwaardige landbouwgrond wel nodig voor voederwinning. Wij pleiten daarom voor het behoud van deze gronden voor de agrarische sector.

Hoogachtend,

Regiomanager LTO Noord regio West

